

Caracterizare Ghita - Moara cu noroc

"Nuvela solida, cu subiect de roman" (G. Calinescu), "Moara cu noroc" ilustreaza epic si estetic conceptia etica a lui Ioan Slavici, iar personajele cu destin tragic din nuvela sunt victime ale incalcarii invataturilor stravechi. Scriitorul este adeptul unui "realism popular", in conformitate cu care ideea de om sarac, dar fericit, predomina in nuvelele sale.

Tema, efectele nefaste ale dorintei de inavutire, dezvaluie o problematica etica si psihologica, iar subiectul plaseaza in centrul atentiei un personaj complex, a carui evolutie este urmarita pe tot parcursul actiunii.

Ghita, personajul nuvelei se abate de la norma morala enuntata la inceputul nuvelei ("omul sa fie multumit cu saracia sa, caci, daca e vorba, bogatia ci linistea colibei tale te face fericit") si de aceea va evolua inevitabil spre un deznodamant tragic. Personajul identifica saracia cu lipsa demnitatii si prin urmare se hotaraste sa abandoneze linistea colibei din sat si sa ia in arenda carciuma de la Moara cu Noroc, unde se va muta cu intreaga familie. Fostul cizmar parcurge un drum simbolic, lasa in urma sate si locuri "bune" si se indreapta spre locurile "rele"; drumul semnifica o "coborare in infern" (descensum ad Inferos), intr-un univers malefic, al patimilor care-l agreseaza continuu pe Ghita, depersonalizandu-l.

Afacerile carciumarului incep sa prospere si acesta incepe sa guste satisfactia castigului cu multa usurinta a banilor, precum si bucuria ca a scapat de saracie. Dar chiar acum, la carciuma apare un personaj ciudat, Lica Samadaul, stapanul ilegal al locurilor, fire rece, insensibila, stapanita, un "om rau si primejdios", asa cum bine intuieste Ana. Ghita insa desi a inteles ca aici la Moara cu noroc, nu putea sa ramana nimeni fara voia lui Lica, nu poate parasi locul "pentru ca-i mergea bine". Prin urmare, cei doi vor fi prezentati in ipostaze antitetice: personajul stapanitor (Lica) si cel stapanit de autoritatea invincibila a primului (Ghita). Acesta din urma se simte amenintat de Samadaul, de atitudinea sa de stapan necontestat al locurilor: "Ori imi vei face pe plac, ori imi fac rand de alt om la Moara cu noroc".

Evolutia lui Ghita este dramatica, el traieste o drama psihologica, ce se naste din conflictul interior al personajului – dorinta de a ramane cinstit este la fel de puternica precum aceea de a se imbogati. Omul bun, bland, harnic, de la inceputul nuvelei, se transforma intr-o "fire ciudata", "neizbutind sa-si puna in acord esenta cu aparenta existentiala decat cu pretul vietii". (George Munteanu).

Monologul interior ilustreaza gandurile si framantarile personajului (autocaracterizare): " Ei! Ce sa-mi fac?...Asa m-a lasat Dumnezeu!...Ce sa-mi fac daca e in mine ceva mai tare decat vointa mea?"

Ghita se dezumanizeaza, devine fricos, las, fuge de "eul" sau real, cauta un alt "eu", iluzoriu, ce-l va conduce spre moarte mai mult, incepa sa se supuna (chiar daca nu asta isi doreste) lui Lica , simtind ca are nevoie de bunavointa acestuia. De fapt, personajul simuleaza alianta cu Lica, dar si

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

cu Pintea, iar fata de proprii familie joaca rolul onorabilitatii .

Stralucirea din ochii fostului cizmar, bucuria vietii se sting; Ghita "nu mai zambea ca mai inainte, ci radea cu hohot, incat iti venea sa te sperii de el ", devine "de tot ursuz" (caracterizare directa). Pe Ana o impinge incet incet spre Lica, fara sa anticipeze ca nu ar putea suporta sa isi vada sotia in bratele Samadaului, iar pe sine se impinge "pe fagasul unei tot mai depline si tot mai urate ambiguitati de comportare" (George Munteanu)

Carciumarul isi dezvaluie trasaturile in deosebi in momentele de maxima incordare si in relatia cu celelalte personaje (caracterizare indirecta) cand naratorul consemneaza cu atentie gesturile, gandurile si framantarile personajului.

Asadar imaginea lui Ghita de om onest, bland si cumsecade se destrama ireversibil; acesta devine, fara voie, complice in jefuirea arendasului si in uciderea unei femei, la process jura stramb, devine complicele Samadaului prin implicarea voluntara sau involuntara in afacerile oneroase si in crimele porcarului. Carciumarul isi constientizeaza drama, are remuscari: "Iarta-ma, Ano! [...]" dar nu este capabil sa opteze durabil. Ghita aluneca definitiv pe panta dezumanizarii, se indeparteaza de familie, o pierde definitiv pe Ana, care nu-l mai considera "om" – carciumarul nu e decat o muiere imbracata in haine barbatesti.

Finalul sta sub semnul catliarsismului, focul purificand acest spatiu al deriziunii morale (carciuma), in care crima este unica optiune durabila: Ghita o ucide pe Ana pierzand astfel ultima iluzie despre sine, dupa care, carciumarul va fi omorat iar Lica se va sinucide.

Ghita este un personaj rotund, complex, ce traieste o drama psihologica, consecinta nefasta a instinctului exacerbat al avaritiei, a nerespectarii moralei satului arhaic, in care este puternic ancorata batrana mama a Anei, si potrivit careia banii nu contribuie la umanizarea lumii, ci constituie sursa ei de pierzanie.